

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/13644-13654
32124

Sayı : 54045643-610- 330
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

23...01/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.12.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-98905 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Ankara Milletvekili Levent GÖK'e ait 7/13644, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/13645, Bitlis Milletvekili Hüsamettin ZENDERLİOĞLU'na ait 7/13646, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/13647, Muş Milletvekili Demir ÇELİK'e ait 7/13648, Çanakkale Milletvekili Ali SARIBAŞ'a ait 7/13649, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/13650, İstanbul Milletvekili Erdoğan TOPRAK'a ait 7/13651, İzmir Milletvekili Mehmet Ali SUSAM'a ait 7/13652, Gaziantep Milletvekili Edip Semih YALÇIN'a ait 7/13653 ve Şırnak Milletvekili Hasip KAPLAN'a ait 7/13654 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :

1-Görüş 7/13644, 7/13645, 7/13646
7/13647, 7/13648, 7/13649, 7/13650
7/13651, 7/13652, 7/13653, 7/13654 (28 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Hüsamettin ZENDERLİOĞLU

Bitlis Milletvekili

Esas No

:7/13646

Türkiye’de kırsal alanda yaşayan insanların sayısı her geçen gün azalmaktadır. Özellikle tarımla uğraşan çiftçilerimiz çok zor şartlar altında çalışmaktadır. Kota uygulaması ile birlikte çiftçiler daha da zor durumda kalmaktadırlar.

Bu bağlamda;

SORU 1) Tarım sektöründe çiftçilere verilen desteklemeler nelerdir? Tarımdaki dış ticaret açığı nedir?

CEVAP 1) Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesi ve üretimin artırılması amacıyla önemli destekler sağlanmaktadır. Bu kapsamda tarımsal destekler; verimlilik, kalite, sağlık ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde, pazar ihtiyacı göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiş ve daha etkin hâle getirilmiştir.

Tarım sektörüne sağlanan destekler son 10 yılda önemli oranda artırılmış ve sektörün geliştirilmesi temelinde çeşitlendirilmiştir. 2012 yılında 61 kalemde verilen tarımsal desteklerin 52 kalemi Hükümetlerimiz döneminde ilk kez başlatılmıştır. 2002 yılında 1 Milyar 868 Milyon TL olan toplam tarımsal destekler, 2012 yılı sonunda 7,6 Milyar TL’ye ulaşmıştır. 2003-2012 döneminde tarım sektörüne Bakanlığımız cari transfer bütçesinden karşılıksız ve nakit olarak verilen tarımsal destek miktarı toplamda 50,6 Milyar TL olmuştur. 2013 yılında ise çiftçilerimize 9 Milyar TL’nin üzerinde tarımsal destek ödenmesi planlanmıştır.

Bakanlığımızca ilk kez yapılan bir çalışma ile oluşturulan “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” kapsamında ilk olarak fark (prim) ödemesi verilen 17 ürünün yetiyeceği uygun havzalar belirlenmiş ve 2010 yılından itibaren prim destekleri “Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli”ne göre uygulanmıştır. 2012 yılında da devam eden uygulama ile üretim planlaması için önemli bir adım atılmış, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası oluşturulmuştur.

Bakanlığımızca üretim girdilerine önemli destek verilmektedir. Bu kapsamda üreticilere; 2003 yılından itibaren mazot desteği, 2005 yılından itibaren kimyevî gübre desteği, toprak analizi desteği ve sertifikalı tohum ve fidan destekleri verilmekte olup, bu destekler ile üretim maliyetlerinin karşılanmasına katkı sağlanmaktadır.

Girdi desteklerinin yanında organik tarım ve iyi tarım destekleri, sübvansiyonlu tarımsal krediler, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında; ürün işleme pazarlama, depolama, ambalajlama, makine-ekipman alımı ve basınçlı sulama yönelik sağlanan %50 hibe destekleri, IPARD kapsamında AB hibe destekleri gibi bir çok destek uygulaması da sağlanmaktadır.

(Handwritten signature)

Üreticilere verilen destekler ve bunların birim miktarları her yıl yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmekte olup, destek kalemleri ve birim miktarları Bakanlığımız web sayfasında (www.tarim.gov.tr) yayınlanmaktadır.

Bu çerçevede Bitlis iline verilen tarımsal desteklemeler kapsamında;

- Bitlis'e 2002 yılında toplam 7,2 Milyon TL tarımsal destek verilmiş iken, 2012 yılında 28,9 Milyon TL verilmiştir.
- 2003–2012 yıllarında Bitlis'e toplam 222,3 Milyon TL tarımsal destek verilmiştir.
- Bitlis'e 2003-2012 yılları arasında toplam 22,8 Milyon TL Mazot desteği, 2005-2012 yılları arasında toplam 20,4 Milyon TL kimyevi gübre desteği verilmiştir.
- 2003–2012 yıllarında Bitlis'e toplam 11,5 Milyon TL prim desteği, 64,2 Milyon TL hayvancılık desteği verilmiştir.

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında;

- Bitlis'te 2012 yılı sonu itibariyle 52 proje tamamlanmış, 10,8 Milyon TL hibe desteği verilmiştir.
- 2007-2012 yıllarında 785 adet makine–ekipman alımına 5,4 Milyon TL hibe desteği sağlanmıştır.

Ayrıca, 2003-2012 döneminde Bitlis'te 44 kooperatif projesine 50,2 Milyon TL kredi tahsis edilmiş olup, bu destekler ile yaklaşık 2.569 aile desteklenmiştir.

TÜİK - Uluslararası Standart Ticaret Sınıflamasına (SITC, Rev.3) göre, 2011 yılında toplam tarım ürünleri ihracatımız bir önceki yıla göre %21, 2002 yılına göre %277 oranında artarak 15,3 Milyar olarak gerçeklemiştir. Gıda maddeleri ihracatımız ise; 2002 yılında 3 Milyar 668 Milyon dolardan, 2011 yılında %288 artışla 14 Milyar 214 Milyon dolara ulaşmıştır. Türkiye;

- 2002 yılında 67 Milyon vatandaşımızın ve 13,2 Milyon turistin gıda ihtiyacını karşılayıp, 1 Milyar 756 Milyon dolar gıda maddeleri dış ticaret fazlası verirken,
- 2011 yılında yaklaşık 75 Milyon vatandaşımızın ve 31,4 Milyon turistin gıda ihtiyacını karşılamış ve 3 Milyar 561 Milyon dolar dış ticaret fazlası vermiştir.
- 2003-2011 döneminde gıda maddeleri dış ticaret fazlası toplamda 32 Milyar 154 Milyon dolara ulaşmıştır.

Tarım ürünleri toplam ithalatı “Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması”na göre 2011 yılında 17 Milyar 575 Milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ancak tarım ürünleri ithalatı içerisinde; ham kauçuk, işlenmemiş kösele, deri, kürk, mantar, odun, kereste, kâğıt hamuru, dokuma elyafı ve bunun artıkları gibi sanayide kullanılan hammaddeler yer almakta olup, bunların değeri 6 Milyar 606 Milyon dolardır. Bu ürünler ithal edilirken tarım ürünü olarak değerlendirilmekte, ancak ihraç edildiğinde sanayi ürünleri içerisinde yer almakta ve ihracata önemli katkı sağlamaktadırlar. Bu ürünler hariç tutulduğunda gerçek anlamda 2011 yılı tarım ürünleri ithalatı 10 Milyar 969 Milyon Dolar olmaktadır.

2012 yılının Ocak-Kasım döneminde ise tarım ürünleri ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre %5,8 artarak 14,5 Milyar dolara yükselmiştir. Tarımsal ithalatımız ise %7,0 azalmıştır.

SORU 2) Çiftçilerin kullandığı kredilerden dolayı ne kadar tarla ve arazileri ipotek altındadır? Bankaların takibindeki çiftçi sayısı nedir?

Handwritten signature

SORU 3) Bitlis ilindeki çiftçi sayısı nedir? Bitlis ilinde bankalara borçlu olan çiftçi sayısı nedir? Çiftçilerin bankalara olan borcunun miktarı nedir? Arazileri ipotek altında ve banka takibinde bulunan çiftçi sayısı nedir?

CEVAP 2-3) Konuyla ilgili olarak Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez birliğinden alınan cevabî görüşü aşağıda yer almaktadır:

Tarım Kredi Kooperatifleri ortaklarına kullandırılan kredilerin vadelerinde ödenmemesi halinde, kendilerine 90 günlük ek süre tanınmaktadır. Bu süre içerisinde haklarında herhangi bir icra takibi yapılmamaktadır. Borcun 90 günlük süre içerisinde de ödenmemesi halinde ilgili ortaklara ihtarname gönderilerek borçlarını ödemeleri talep edilmektedir. İhtarnamede belirtilen süre içinde borçlarını ödememeleri halinde ise ilgili ortağın sağlık sebepleri, ölüm, ailevi sıkıntı, yangın ve benzeri gibi sosyal ya da afete dayalı bir mazereti yoksa haklarında "İcra İflas Kanunu" hükümleri çerçevesinde icra takibine başlanılmaktadır.

Türkiye genelinde, daha önceki yıllarda başlayarak 25.12.2012 tarihine kadar icra takibi devam eden 22.124 ortağımızın 192.273.201 TL tutarında borcu bulunmaktadır.

Bitlis ilinde 25.12.2012 tarihi itibarıyla 475 ortağımızın toplam 8.465.144 TL kredi borcu bulunmakta olup, 76 kooperatif ortağı hakkında icra takibinde bulunulmuştur.

İcra takibinde olan ortaklar da dâhil olmak üzere, Kooperatiflere vadesi geçen borçlarını ödeme istek ve gayreti içerisinde olan ortaklara, borçlarını ödeyebilmelerini teminen bazı ödeme kolaylıkları sağlanmaktadır.

Bu çerçevede; 01.02.2012 tarihi itibarıyla kanuni takipteki krediler hesabında borcu bulunan ve 31.12.2012 tarihine kadar müracaat eden ortakların borçlarını defaten ödemeleri hâlinde, temerrüt faizi yerine normal faiz oranı üzerinden faiz hesaplanmak suretiyle tahsil edilmektedir.

Diğer yandan, borcunu defaten ödeme imkânına sahip olmayan ortakların, borçlarının en az %25'ini peşin ödemeleri kaydıyla, kalan borçları için gelecek ürün hasat dönemine kadar 1 yılı geçmeyecek şekilde bir veya birden fazla taksitle ödeme imkânı sağlanabilmektedir.

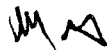
Ayrıca, ortakların vadesi geçen borçlarının asgarî %60'nı ödemeleri kaydıyla, kalan kısmı için yeni kredi kullandırılarak borçlarına mahsup edilebilmektedir.

Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullandırılan kredilerin geri dönüş oranları da önemli seviyede artmıştır. Kredi geri dönüş oranı 2002 yılında %71 iken, 2012 yılında %97'e yükselmiştir.

Konuyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin cevabî görüşü aşağıda yer almaktadır:

T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ne ipotekli arazilerin yüzölçümüne ilişkin herhangi bir kayıt bulunmamakla birlikte, kullandırılan tarımsal kredilerin %85'inin teminatını tarla/arazi ipotegi ve kefalet oluşturmaktadır.

30.11.2012 tarihi itibarıyla, Türkiye genelinde toplam 21.527 üretici üzerinde T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kaynaklarından kullandırılan ve Tasfiye Olunacak Alacaklar hesaplarında izlenen tarımsal kredi alacağı bulunmaktadır.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bitlis ilinde 30.11.2012 tarihi itibarıyla, 2.635 üretici üzerinde 89.234.507 TL tutarında T.C. Ziraat Bankası A.Ş kaynaklarından kullandırılan ve canlı kredi hesaplarında izlenen tarımsal kredi alacağı ile 187 üretici üzerinde 673.716 TL tutarında Tasfiye Olunacak Alacaklar hesaplarında izlenen tarımsal kredi alacağı bulunmaktadır.

Ziraat Bankası tarafından kullandırılan kredilerin geri dönüş oranları da önemli seviyede artmıştır. Kredi geri dönüş oranı 2002 yılında %38 iken, 2012 yılında %98'e yükselmiştir.

M M